

Pro gradu -tutkielmien arvostelu maantieteessä

- Tutkielman arvostelussa on käytössä viisiportainen asteikko (1-5):
  - Ykkönen (1) merkitsee, että työ on hyväksyttävissä, mutta siinä on huomattavia puutteita.
  - Viitonen (5) taas edellyttää, että tutkielma on erittäin laadukas ja sillä on selkeitä tieteellisiä ansioita.
- Alemman arvosanan saavissa töissä eri osakokonaisuuksien hallinta on vaatimattomampaa, korkeammassa laadukkaampaa (ks. arviointilomake).
- Arvostelun suorittavat kaksi tarkastajaa (vähintään FM-tutkinto), jotka laativat perustellun lausunnon.
- Tutkielma hyväksytään pääsääntöisesti maantieteen laitoksen johtoryhmässä. Poikkeustapauksissa yksikön johtaja ja koulufusohjelmavastaavat voivat yhdessä hyväksyä tutkielman.
- Arvostelulomakkeessa (<http://www.oulu.fi/maantiede/yksikon-toiminta/organisaatio>) arvioitavien osa-alueiden keskiarvo ei välttämättä ole suoraan tutkielman arvosana.
- Seuraavissa kalvoissa on luonnehdittu tyypillisiä eritasoisiin arvosanoihin liitettäviä piirteitä.

Arvosana 5

- Aihe tieteellisesti, teoreettisesti, käytännöllisesti tai yhteiskunnallisesti erittäin merkittävä.
- Työssä on itsenäinen, kriittinen ja innovatiivinen ote.
- Tutkimus ilmentää kykyä organisoida ja jäsentää laajoja asia-/ongelmakokonaisuuksia (työ on johdonmukainen kokonaisuus ongelmanasettelusta johtopäätösiin).
- Tutkimusongelman kannalta asianmukaisia menetelmiä on käytetty ansiokkaasti ja kriittisesti.
- Saavutettu uutta tietoa, jollakin osa-alueella (teoria, menetelmät, aineistonhankinta) suhteessa omaan tutkimusongelmaan.
- Sisältää monipuolista ja kriittistä pohdintaa.
- Kieli on sujuvaa ja tutkimus on hyvin dokumentoitu.
- Tutkielma voidaan julkaista sellaisenaan tai vähäisin muokkauksin tieteellisellä foorumilla / tutkielman pohjalta voidaan laatia vertaisarvioitava tieteellinen artikkeli.

Arvosana 3–4

- Tutkimus kohdistuu tärkeään ja uudella tavalla hahmotettuun ongelmaan.
- Johdanto, teoriatausta, ongelmanasettelu ja käsitteet osoittavat hyvää perehtyneisyyttä aiheeseen.
- Tutkimusasetelma on periaatteessa moitteeton (johdonmukainen kokonaisuus ilman selkeitä puutteita).
- Tutkimuksen lähtökohta, ongelmanasettelu, aineiston valinta, käsittely ja tulokset osoittavat pyrkimystä uuden tiedon tuottamiseen.
- Aineisto on riittävän laaja ja menetelmät hallitaan hyvin.
- Tulokset ja johtopäätökset oikein johdettuja.
- Tulosten tulkinta ja päätelmät loogisia.
- Tieteellisen raportoinnin säännöt hyvin hallussa, hyvää ja asiallista kielenkäyttöä, ei selkeitä muodollisia virheitä.

Arvosana 2–3

Edellisten lisäksi:

- Aihe tavanomainen.
- Lähdemateriaali vanhahtava (mutta sisällöllisesti asianmukaista) ja lähteet hieman satunnaisia (työn kannalta keskeisimmät puuttuvat).
- Aineistossa, menetelmien valinnassa/hallinnassa, analyyseissä, tulosten esittämisessä, pohdinnassa ja/tai johtopäätöksissä ongelmakohtia.
- Tulosten yhteys teoreettiseen taustaan jää heikoksi.
- Johtopäätösten yhteys ongelmanasetteluun jää epäselväksi.
- Muodollisessa esityksessä esiintyy joitakin virheitä ja epä johdonmukaisuuksia.

Arvosana 1–2

- Suppea lähdekirjallisuus tai osin aihepiiriin kuulumatonta lähdemateriaalia (esim. pelkästään suomenkielisiä oppikirjoja tai artikkeleita).
- Aineistossa, menetelmien valinnassa/hallinnassa, analyyseissä, tulosten esittämisessä, pohdinnassa ja/tai johtopäätöksissä selkeitä ongelmakohtia, kuten esim.:
  - aineisto sopii heikosti tutkimusasetelmaan
  - menetelmällisiä/analyttisiä virheitä
  - työssä ilmenee paikka paikoin tulosten kritiikitöntä yleistämistä
  - puutteita/virheitä lähteissä, taulukoissa ja kuvissa
  - tutkielman tuloksia on heikosti tarkasteltu aihepiirin kirjallisuuden avulla (melko pinnallista pohdintaa)
  - johtopäätökset horjuvia ja jopa virheellisiä

Arvosana 1

- Aihe on maantieteen näkökulmasta vähämerkityksinen.
- Tutkimuksen tarkoitusta, lähtökohtia ja käsitteitä ei juuri selvitetä (tutkimuksen taustatiedot hyvin puutteelliset).
- Aineistosta jää epämääräinen vaikutelma, sen hankintaa ei kuvata riittävästi ja/tai aineisto hyvin suppea tarkoitukseensa.
- Aineisto ja aihealueen taustateoria eivät kohtaa toisiaan.
- Selkeitä virheitä menetelmien käytössä/analyyseissä.
- Tulokset esitetty puutteellisesti.
- Tuloksia ei verrata aikaisempaan tutkimukseen (polveilevaa ja pinnallista pohdintaa).
- Lähteet pääosin kotimaisia, ”ei-tieteellisiä” selvityksiä ja raportteja.
- Kieli- ja työn ulkoasussa virheitä ja puutteita.

